

Försäkringsvillkor FS116 Allriskförsäkring

Gäller från 1.1.2024

TMH 02

Innehåll

- 1 Skador som ersätts**
- 1.1 Skador orsakade av smältning, värmning eller frysning**
- 1.2 Skador orsakade av sjukdomar**
- 1.3 Övriga kostnader som ersätts**
- 2 Ersättningsbegränsningar**
- 2.1 Sjukdomar**
- 2.2 Översvämning**
- 2.3 Planerings-, tillverknings-, material-, bygg-, monterings- och arbetsfel, felaktig funktion och datafel samt försummelse av underhåll**
- 2.4 Brand- och explosionsskador**
- 2.5 Skador till följd av naturfenomen**
- 2.6 Brottsskador**
- 2.7 Läckageskador**
- 2.8 Övriga ersättningsbegränsningar**
- 3 Åldersavdrag**
- 3.1 Åldersavdrag vid brottsskador**
- 3.2 Åldersavdrag vid läckageskador**
- 3.3 Åldersavdrag när egendom går sönder**
- 4 Höjda självrisker**
- 4.1 Brand-, storm- och läckageskador vid bygg-, monterings- och reparationsarbete**
- 4.2 Brand- och explosionsskador till följd av heta arbeten**
- 4.3 Inbrottsskador**
- 4.4 Vätska, ånga eller gas som strömmat ut ur bruksanordning, behållare eller tvättställ eller deras fogar eller vattenarmatur**
- 4.5 Förflyttning som lett till att maskin eller anordning gått sönder**
- 4.6 Programmeringsfel eller funktionsstörning hos maskin eller anordning som lett till att den gått sönder**
- 4.7 Automatiskt brandsläckningssystem för motorredskap och bussar**

Allriskförsäkring

Allriskförsäkringsvillkoret fastställer innehållet i allriskförsäkringen tillsammans med de allmänna avtalsvillkoren, de gemensamma villkoren för egendomsförsäkringar, försäkringsbrevet och de specialvillkor och säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsbrevet. När försäkringen tecknades har man kunnat avtala om specialvillkor som utvidgar eller begränsar försäkringsskyddet. Dessa anges i försäkringsbrevet.

Objekt och försäkringsbelopp för allriskförsäkringen anges i försäkringsbrevet.

1 Skador som ersätts

Allriskförsäkringen ersätter direkta sakskador på den försäkrade egendomen följd av en plötslig och oförutsedd händelse. Skador som orsakats av smältning, värmning eller frysning ersätts enligt punkt 1.1 och skador som orsakats av sjukdomar enligt punkt 1.2. Dessutom ersätts från försäkringende kostnader som anges i punkt 1.3.

1.1 Skador orsakade av smältning, värmning eller frysning

En skada som orsakats av smältning, värmning eller frysning ersätts endast om den skett på en fast förläggningssort som anges i försäkringsbrevet. Från försäkringen ersätts inte skada som orsakats av att egendom som finns utomhus, som transporteras eller förflyttas har smält, värmts eller frusit.

Försäkringen ersätter när frysvaror, kylprodukter och andra produkter som kräver en viss avgränsad förvaringstemperatur oförutsett fördärras och det är en direkt följd av

- att temperaturen stigit eller sjunkit till följd av en plötslig och oförutsedd händelse
- att kylvätska plötsligt och oförutsett läckt ut.

Som livsmedel som ska förvaras kallt betraktas i enlighet med Jord- och skogsbruksministeriets förordning (förordning om livsmedelshygienen i vissa livsmedelslokaler) lättfördärrliga livsmedel vars förvaringstemperatur är högst 8 °C.

Dessutom ersätter försäkringen skada på försäkrad egendom som beror på frysning, såvida frysningen varit en omedelbar och oundviklig följd av att värme- eller värmeregleringsanordningen i byggnaden plötsligt och oförutsett gått sönder eller av ett avbrott i el-, fjärrvärme- eller gasdistributionen som inte meddelats på förhand.

1.2 Skador orsakade av sjukdomar

1.2.1 Skador som ersätts

Försäkringen ersätter kostnader som fastställs i punkt 1.2.2 när kostnaderna är en direkt följd av en tvingande föreskrift som med stöd av den gällande lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) eller lagen om djursjukdomar (441/2013) skriftligen utfärdats av en myndighet och som begränsar både spridning av smittsamma sjukdomar (epidemi) och försäkringstagarens verksamhet och som gäller en lokal som finns på ett fast verksamhetsställe som anges i försäkringsbrevet.

Med begränsning av verksamhet avses till exempel en föreskrift om att lokalerna delvis eller helt beläggs med användningsförbud, och desinfektion som avviker från normal verksamhet och som hänger samman med användningsförbudet.

1.2.2 Kostnader som ersätts till följd av skada

Försäkringen ersätter följande kostnader till följd av en tvingande, skriftlig föreskrift som utfärdats av en myndighet:

- kostnader för rengöring och desinfektion av försäkrad lös egendom som förordnats att rengöras
- kostnader för rengöring och desinfektion av en byggnad eller en lokal som finns i byggnaden och som används i den försäkrades verksamhet och som förordnats att rengöras
- kostnader för förstöring av försäkrad lös egendom som förordnats att förstöras
- värdet på den försäkrade lösa egendom som förordnats att förstöras.

I fråga om omsättningstillgångar omfattar försäkringen endast sådana egna omsättningstillgångar som var i försäkringstagarens besittning när sjukdomen (epidemin) konstaterades.

Om en byggnad där försäkringstagarens lokal finns inte omfattas av försäkringen, ersätts kostnader för rengöring och desinfektion av lokalen högst upp till 100 euro per kvadratmeter. Kostnader för rengöring och desinfektion av lokalen ersätts inte till den del man kan få ersättning för dessa kostnader från en försäkring för byggnaden.

Samtliga skador till följd av samma sjukdom (epidemi) ersätts

- till en försäkringstagare upp till högst 1 000 000 euro
- till alla försäkringstagare upp till totalt högst 3 000 000 euro.

Om det sammanlagda beloppet av kostnaderna som ersätts överstiger det ovannämnda sammanlagda högsta ersättningsbeloppet till alla försäkringstagare, sänks alla ersättningar i samma mån. För skador till följd av sjukdomar (epidemier) som konstaterats under samma kalenderår ersätts totalt högst 6 000 000 euro.

1.3 Övriga kostnader som ersätts

1.3.1 Kostnader för omläggning och förnyelse av lås

Om nycklar till ett lås som försäkringstagaren äger och som använts för att låsa försäkrad lös egendom stulits genom inbrott eller rån ur försäkringstagarens besittning, ersätter försäkringen nödvändiga kostnader för omläggning eller förnyelse av låset för avvärjande av en omedelbart hotande fara.

Om huvudnycklarna till en försäkrad byggnad stulits genom inbrott eller rån ur försäkringstagarens besittning, ersätter försäkringen nödvändiga kostnader för avvärjande av en omedelbart hotande fara genom omläggning eller förnyelse av låset på dörren till byggnadens ytterdörr eller till ett förvaringsutrymme för försäkrad lös egendom i byggnaden.

Med omedelbart hotande fara avses en situation där det är uppenbart att nyckeln innehas av en sådan person som inte har rätt till den och detta leder till en omedelbar risk för att den försäkrade lösa egendomen stjäls.

1.3.2 Skador på uthyrarens byggnad

Skador som vållats en byggnads dörrar, lås, fönster och vägg-, golv- och takkonstruktioner i samband med inbrott eller skadegörelse som gjorts i försäkringstagarens lokal som finns på det försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet ersätts från försäkringen upp till 10 000 euro, även om byggnaden inte ägs och har försäkrats av försäkringstagaren. Ersättningen förutsätter dock att byggnadens ägare inte enligt lag eller avtal är underhållsskyldig och att skadan inte ersätts från någon annan försäkring.

1.3.3 Kostnader för gemensamt haveri

Försäkringen ersätter i samband med försäkrad egendom bidraget i ett gemensamt haveri och räddningskostnaderna på försäkringens giltighetsområde.

Med gemensamt haveri avses en uppoffring som avsiktligt vållas fartyget eller lasten för att rädda dem från hotande, gemensam fara. Med gemensamt haveri avses också skada, förlust eller kostnad som uppstått som en direkt följd av åtgärder som vidtagits i detta syfte.

2 Ersättningsbegränsningar

2.1 Sjukdomar

Skador orsakade av sjukdomar ersätts enligt punkt 1.2. Försäkringen ersätter dock inte

- skada till den del ersättning kan fås från statliga eller kommunala med
- kostnader för nedmontering, reparation eller nyuppförande av en byggnad eller konstruktion
- skada
  - om sjukdomen som ligger till grund för myndighetsbestämmelsen som begränsar verksamheten konstateras innan det gått 30 dygn från det att försäkringen trädde i kraft
  - om sjukdomen som ligger till grund för myndighetsbestämmelsen som begränsar verksamheten konstateras innan det gått ett år från det att den föregående epidemin upphörde (tidsgränsen på ett år räknas från det att myndigheten gett tillåtelse att starta verksamheten på nytt)
  - som orsakats av en egenskap hos godset eller av bristfällig förvaring eller hantering av

- godset
- som orsakats av en MRSA-, VRE-, ESBL- eller CPE-mikrob eller en annan motsvarande multiresistent mikrob
- som orsakats av att gods som försäkringstagaren importerat rengjorts, förstörts, minskat i värde eller återsänts, eftersom godset inte uppfyller lagar och myndighetsföreskrifter om godset
- på omsättningstillgångar som överlåtits eller levererats till en köpare eller som transporteras till en köpare.

Samtliga skador till följd av samma sjukdom (epidemi) ersätts

- till en försäkringstagare upp till högst 1 000 000 euro
- till alla försäkringstagare upp till totalt högst 3 000 000 euro.

Om det sammanlagda beloppet av kostnaderna som ersätts överstiger det ovannämnda sammanlagda högsta ersättningsbeloppet till alla försäkringstagare, sänks alla ersättningar i samma mån. För skador till följd av sjukdomar (epidemier) som konstaterats under samma kalenderår ersätts totalt högst 6 000 000 euro.

2.2 Översvämning

Förutsättningen för att skada som orsakats av översvämning ersätts är att skadan är en direkt följd av att följande skett i Finland:

- En slusskonstruktion i en permanent damm eller kanal enligt dammsäkerhetslagen skadas plötsligt och oförutsett.
- En exceptionell översvämning till följd av störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning eller en kombination av dessa leder till att vatten tränger in i en försäkrad byggnad, konstruktion eller i dess strukturer, eller i en förvaringsplats för försäkrad lös egendom direkt från markytan eller via jordmån eller via röret som är fast installerade i byggnaden och att
  - regnmängden på skadeplatsen har varit minst 30 mm i timmen eller 75 mm i dygnet eller
  - att ett vattendrag eller havet vid en skadeplats har stigit till ett vattenstånd vars förekomstsannolikhet på skadeplatsen är en gång på 50 år eller mer sällan.

Som översvämningsskada ersätts när ovannämnda förutsättningar uppfylls även skador till följd av isrörelser som orsakats av exceptionell översvämning i vattendrag och havsvattenöversvämning.

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn leder till översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses att vattenytan i en älv, en sjö, ett dike eller en bäck stiger exceptionellt till följd av exceptionella regn eller snösmältning eller en is- eller issörpningsdamm.

Med havsvattenöversvämning avses att havsytan stiger exceptionellt till följd av stormvind, variation i lufttrycket eller strömning i de danska sunden.

Försäkringen ersätter inte

- skada som vatten eller is vållat en damm- eller slusskonstruktion
- skador till följd av bestående höjning av medelvattenytan eller normal variation av vattenytans nivå eller sjögång
- skada på en byggnad som byggts utan sådant tillstånd som fastställs i lag eller som byggts i strid med det beviljade tillståndet eller skada på egendom som finns i en sådan byggnad
- skada på en brygga eller en annan strandkonstruktion
- skada på försäkrad egendom på grund av ett planerings-, tillverknings-, material-, byggnads- eller monteringsfel eller på grund av byggande som strider mot byggbestämmelser, -anvisningar eller god byggnadssed eller på grund av ett arbetsfel som gjorts vid hantering av den försäkrade egendomen

- skada till den del den försäkrade kan få ersättning från statliga medel.

2.3 Planerings-, tillverknings-, material-, bygg-, monterings- och arbetsfel, felaktig funktion och datafel samt försummelse av underhåll

2.3.1 Planerings-, tillverknings-, material-, bygg-, monterings- och arbetsfel

Försäkringen ersätter inte skada på försäkrad egendom på grund av ett planerings-, tillverknings-, material-, bygg- eller monteringsfel eller på grund av byggande som strider mot byggbestämmelser, -anvisningar eller god byggnadssed eller på grund av ett arbetsfel som gjorts vid hantering eller förvaring av den försäkrade egendomen

Försäkringen ersätter emellertid en skada som genast framkommer på felfri försäkrad egendom när skadan är en direkt följd av

- eld som kommit lös
- explosion
- storm (fallvind, tromb eller vind vars vindhastighet i byar är minst 21 meter i sekunden).

Som stormskada ersätts dock endast skada på lös egendom och även då är förutsättningen att skadan är en direkt följd av ett fel som gjorts vid planering eller byggande av byggnaden eller konstruktionen och att byggnaden eller konstruktionen inte ägs av försäkringstagaren eller med denna jämställd.

Försäkringen ersätter emellertid inte skada om försäkringstagaren eller någon som kan jämföras med försäkringstagaren var eller borde ha varit medveten om en sådan handling, försummelse eller ett sådant fel och inte heller skada som han eller hon orsakat sig själv.

2.3.2 Felaktig funktion hos maskin eller anordning och datafel

Försäkringen ersätter inte skada som vållats en del som bearbetas eller någon annan egendom som är föremål för arbete till följd av felaktig funktion hos en maskin eller anordning, ett programmeringsfel, ett oändamålsenligt program eller felaktigt sparande av data. Försäkringen ersätter dock skada som orsakats av att last som lyfts fallit när fallet är en direkt följd av en plötslig och oförutsedd driftstörning hos lyftanordningen.

2.3.3 Försummelse av underhåll

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att underhåll av egendomen försumrats.

2.4 Brand- och explosionsskador

Försäkringen ersätter inte följande:

- En skada på egendom som försäkringstagaren eller någon som kan jämföras med försäkringstagaren uttryckligen har utsatt för eld eller värme.
- En skada som orsakats av att sprängämnen exploderat i en anläggning som staten eller kommunen äger och upprätthåller antingen ensam eller som majoritetsägare.
- En skada som orsakats av sprängnings- eller brytningsarbete. Försäkringen ersätter emellertid ovan avsedd skada som observerats omedelbart efter sprängning och som reklamerats till den som ansvarar för sprängningsarbetet, om försäkringstagaren påvisar att den som är ansvarig för skadan har blivit betalningsoförmögen och således inte kan ersätta skadan. Försäkringen ersätter emellertid inte skadan om försäkringstagaren eller någon som kan jämföras med försäkringstagaren har beställt eller utfört sprängnings- eller brytningsarbetet.
- En skada som orsakats av att en förbränningsmotor eller ett däck exploderat.
- En skada på slutna kärl, apparater, rör eller behållare som är avsedda att tåla trycket av den gas eller ånga som inneslutits i dem, om skadorna inte orsakats av ett plötsligt och oförutsett fel som lett till ett exceptionellt övertryck.

2.5 Skador till följd av naturfenomen

Försäkringen ersätter inte följande:

- Skador till följd av luftrörelser, såvida det inte är fråga om en storm, fallvind eller tromb.
- En skada som har orsakats av att snö, is, vätska, ånga eller gas som kommit in i en byggnad eller konstruktion från utsidan genom eller via en tak-, vägg- eller golvkonstruktion, såvida inte en sådan konstruktion plötsligt eller oförutsett gått sönder som en direkt följd av en storm, fallvind eller tromb.
- En skada på en brygga eller annan strandkonstruktion till följd av sjögång eller storm.
- En skada på en byggnad eller konstruktion till följd av snöns eller isens rörelser eller tyngd. Försäkringen ersätter dock skada till följd av isens rörelser när det är fråga om isrörelse som avses i punkt 2.1, dvs. en direkt följd av exceptionell översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning.
- En skada som orsakats av en förändring i grundvattenståndet, tjäle eller andra rörelser i marken eller av att grunden satt sig eller gått sönder.
- En skada som orsakats av jordbävning, tsunami, jordskred, vulkanutbrott eller cyklon utanför Finland.
- En skada som orsakats av att ett djur övervintrar eller bygger bo i byggnaden eller dess konstruktioner eller håligheter och inte heller skada som orsakats av insekter eller skadedjur, som möss och råttor.

Med storm avses vind, vars vindhastighet i byar är minst 21 meter i sekunden.

2.6 Brottskador

En förutsättning för ersättning för brottsskador är att en brottsanmälan har lämnats om händelsen.

En förutsättning för ersättning för stöldskada är dessutom något av följande:

- Lös egendom har stulits vid ett inbrott i ett egendomsförvaringsutrymme som anges i försäkringsbrevet och som var skyddat och låst enligt inbrottskyddsföreskriften, och egendomsförvaringsutrymmets lås eller konstruktioner har skadats vid inbrottet.
- Lös egendom har stulits genom att man brutit sönder eller med hjälp av verktyg lösgjort fastsättning och låsning av egendom som satts och låsts fast i en byggnad eller en fast konstruktion, när fastsättningen och fastlåsningsen skett enligt tillverkarens eller Fennias skriftliga anvisning. Med avvikelse från 31 § i lagen om försäkringsavtal (28.6.1994/543) är denna villkorspunkt en förutsättning för skadeersättning, inte en säkerhetsföreskrift.
- Ett fordon, färdmedel eller motorredskap med en låsbar sluten förarhytt har stulits genom att man brutit sig in i den låsta slutna förarhytten och brutit upp startspärren eller den låsning av tändlåset eller huvudströmbrytaren som förhindrar start.
- Ett fordon, färdmedel eller motorredskap som väger över 5 000 kg och rör sig med egen maskinkraft har stulits genom att man brutit upp startspärren eller den låsning av tändlåset eller huvudströmbrytaren som förhindrar start.
- Egendom har stulits genom rån eller kapning.

När det gäller egendom som stulits utanför en byggnad på annat sätt än genom rån eller kapning krävs också något av följande:

- Egendomen var i en container som var låst enligt inbrottskyddsföreskriften eller någon annan skriftlig anvisning som Fennia gett.
- Egendomen var fastsatt eller fastlås i en byggnad, en fast konstruktion eller i ett dragfordon enligt inbrottskyddsföreskriften eller någon annan skriftlig anvisning som Fennia gett.
- Ett fordon, färdmedel eller motorredskap var låst enligt inbrottskyddsföreskriften eller någon annan skriftlig anvisning som Fennia gett.
- Det är fråga om en belysningsanordning eller övervakningskamera eller motsvarande utrustning som var fastsatt i en byggnad eller konstruktion enligt tillverkarens eller Fennias skriftliga anvisning och som inte kunde lösgöras utan verktyg.

När det gäller fordon, färdmedel och motorredskap och egendom i dem samt egendom som transporteras är en förutsättning för ersättning dessutom att fordonet, färdmedlet, motorredskapet eller någon annan egendom inte har återfåtts inom 30 dagar från att en skadeanmälan lämnats in till Fennia.

Dessutom ersätter försäkringen en direkt sakskada till följd av egendomsstöld när egendomen stulits genom att öppna ovannämnda låsning med en nyckel som tillgripits i samband med ett rån eller genom att man brutit sig in i ett förvaringsställe där nyckeln förvarats i enlighet med inbrottskyddsföreskriften.

Om nycklar till ett lås som försäkringstagaren äger och som använts för att låsa försäkrad lös egendom stulits genom ett inbrott eller rån på ovanbeskrivna sätt ur försäkringstagarens besittning, ersätter försäkringen nödvändiga kostnader för omläggning eller förnyelse av låset för avvärjande av en omedelbart hotande fara.

Om huvudnycklarna till en försäkrad byggnad stulits genom inbrott eller rån på ovanbeskrivna sätt ur försäkringstagarens besittning, ersätter försäkringen nödvändiga kostnader för avvärjande av en omedelbart hotande fara genom omläggning eller förnyelse av låset på dörren till byggnadens ytterdörr eller till ett förvaringsutrymme för försäkrad lös egendom i byggnaden.

Med omedelbart hotande fara avses en situation där det är uppenbart att nyckeln innehas av en sådan person som inte har rätt till den och detta leder till en omedelbar risk för att den försäkrade lösa egendomen stjäls.

Med stöld avses tillgripande av lös egendom.

Med rån avses en händelse där egendom har stulits genom att använda våld på en person eller hot om sådant våld (31 kap. 1 och 2 § i strafflagen).

Med kapning avses stöld av egendom, då stölden kan specificeras och omedelbart konstateras med avseende på tid, plats och förövare.

Försäkringen ersätter inte

- skada som har orsakats av en styrelsemedlem, verkställande direktör eller en delägare med en ägarandel över 10 procent i ett företag, en sammanslutning eller i en annan organisation som är försäkringstagare
- inbrotts- eller skadegörelseskada vars händelsetidpunkt och -plats inte kan fastställas eller som konstateras först i samband med en ordinarie inventering
- skadegörelseskada som en person som använder en byggnad eller lägenhet har orsakat på möbler, utrustningar, anordningar eller ytmaterial i byggnaden eller lägenheten
- kapningsskada vars händelsetidpunkt och -plats samt förövare inte kan fastställas eller som konstateras först i samband med en ordinarie inventering
- skada som orsakats av störningar i datakommunikation (t.ex. överbelastningsangrepp)
- skada som orsakats av dataintrång (t.ex. hackande)
- skada som orsakats av orsakande av fara för databehandling (t.ex. datavirus)
- skada som orsakats av bedrägeri, förskingring eller ett annat svikligt förfarande som är jämförbart med dessa.

Med skadegörelse avses att någon uppsåtligen skadar någon annans egendom.

2.7 Läckageskador

Försäkringen ersätter inte

- skada som orsakats av att vätska läckt in i konstruktioner genom vattenisoleringen eller genom vattenisoleringens rörgenomföringar eller fogar
- skada som orsakats av att vätska läckt in i konstruktioner genom golvbrunnen eller dess fogar

eller genomföringar eller golvbrunnens förhöjningsring eller dess fogar eller genomföringar (en sådan fog anses även vara fogen till golvbrunnen eller dess förhöjningsring och vattenisoleringens fogar i golvet)

- skada som orsakats av att ett utrymme som är försett med en golvbrunn inte har en vattenisolering
- skada som orsakats av att regn- eller smältvatten strömmat ut från takrännor eller byggnadens yttre stuprör
- skada som orsakats av att en kommunal eller någon annan allmän vatten- eller avloppsledning har skadats, täppts till, underdimensionerats eller inte fungerar av någon annan orsak.

2.8 Övriga ersättningsbegränsningar

Utöver ersättningsbegränsningarna som anges i punkterna 2.1 - 2.7 tillämpas nedanstående ersättningsbegränsningar.

Försäkringen ersätter inte

- Läckageskador eller att något gått sönder till följd av frysning, såvida frysningen inte varit en omedelbar och oundviklig följd av att värme- eller värmeregleringsanordningen i en försäkrad byggnad plötsligt och oförutsett gått sönder eller av ett avbrott i el-, fjärrvärme- eller gasförsörjningen vilket inte meddelats på förhand. Med att något oförutsett gått sönder avses inte när proppen, skyddsströmbrytaren, felströmsskyddet eller en motsvarande säkerhetsanordning fungerar vid överbelastning eller annars utan att värme- eller värmeregleringsanordningen gått sönder
- skada som orsakats av att omsättningstillgångar mekaniskt gått sönder inuti, oavsett om omsättningstillgångarna överlåtits eller inte
- skada som orsakats av för stor eller liten fuktighet, för högt eller lågt tryck eller för mycket eller lite ljus
- skada som orsakats av tillväxt- eller utvecklingsstörning eller av en egenskap hos ämnet eller godset
- skada som orsakats av röta, svampbildning, mögel eller lukt på grund av kondensvatten eller fukt, såvida detta inte är en direkt och oundviklig följd av en plötslig läckageskada
- skada som orsakats av att material slitits, försämrats på naturlig väg, bränts sönder eller av en annan egenskap hos materialet eller av att en egenskap hos det gått förlorat
- skada som orsakats av långvarig inverkan (t.ex. fördärvning, skrämor, smuts, avlagringar, fällningar, pannsten, rost, korrosion, spänningskorrosion, svampbildning)
- om installerade sanitetsanordningar, vattenarmaturer, bubbelpooler eller simbassänger eller anordningar till dessa gått sönder, såvida dessa inte separat försäkrats och anges i försäkringsbrevet
- om en murad eldstad, rökkanal eller skorsten gått sönder, såvida det inte är fråga om en skada som orsakats av en faktor som plötsligt påverkat utifrån och som framträder på ett annat sätt än sprickor eller hack.
- skada som orsakats av att ett dräneringssystem eller ett annat system för att hålla marken torr täppts till, rasat, gått sönder eller slutat fungera
- skada som orsakats av att en grävd eller borrhål brunn, jordvärmesystemets borrhål eller ett annat motsvarande borrhål täppts till, rasat, gått sönder eller slutat fungera
- skada som vållats av byggnad av snöns eller isens rörelser eller tyngd
- skada som orsakats av förändring i grundvattenståndet, sjögång, tjäle eller andra långsamma rörelser i marken eller av att grunden satt sig eller gått sönder
- skada som orsakats av att material slitits, försämrats på naturlig väg eller av att en egenskap hos materialet gått förlorat
- skada som orsakats av att egendom gått förlorat, försvunnit eller glömts kvar eller som konstateras först i samband med en ordinarie inventering
- vätska, ånga eller gas som gått till spillo från hustekniska system till följd av läckage om detta inte separat försäkrats och anges i försäkringsbrevet
- ökad energikonsumtion
- skada som orsakats av att föraren av ett fordon, färdmedel eller motorredskap eller av att

användaren av en lyftanordning eller transportör inte haft den utbildning och det tillstånd som uppgiften kräver

- skada som den försäkrade har framkallat när han eller hon har kört ett fordon, färdmedel eller motorredskap eller använt en lyftanordning eller transportör i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i hans eller hennes blod under eller efter körningen eller användningen var minst 1,2 promille eller han eller hon hade minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft
- skada som orsakats av för stor eller liten olje- eller kylvätskemängd eller av bristfällig cirkulation eller av ett felaktigt eller olämpligt bränsle
- skada som vållats ett fordon, färdmedel eller motorredskap av att lasten som transporteras med en sådan anordning rört sig eller har en viss egenskap

3 Åldersavdrag

3.1 Åldersavdrag vid brottsskador

Vid brottsskador görs vid beräkning av skadebeloppet för lås ett avdrag från kostnaderna för omläggning och förnyelse av låsen på 5 procent för varje påbörjat kalenderår med undantag för det år låsen togs i bruk och det därpå följande året. Åldersavdrag tillämpas inte om ett lås har skadats i samband med ett inbrottsförsök, men låset förhindrade själva inbrottet. Med ibruktagningsår avses tiden från ibruktagningstidpunkten fram till slutet av samma kalenderår.

3.2 Åldersavdrag vid läckageskador

Vid beräkning av skadebeloppet för skada på en byggnad eller konstruktion till följd av att vätska, ånga eller gas läckt ut görs från kostnaderna för lokalisering av skadan samt från kostnaderna för reparation och återanskaffning, öppning och tillslutning av konstruktioner och jordgrävning och -fyllning ett avdrag utifrån åldern på de rörnät, behållare, tvättställ eller anordningar som läckt enligt följande:

Ålder på rörnät, behållare, tvättställ eller anordning	Avdrag från skadebeloppet
21 - 30 år	20 %
31 - 40 år	30 %
41 - 50 år	50 %
över 50 år	60 %

Åldern är skillnaden mellan skadeåret och ibruktagningsåret. Med ibruktagningsår avses tiden från ibruktagningstidpunkten fram till slutet av samma kalenderår.

3.3 Åldersavdrag när egendom går sönder

Vid beräkningen av skadebeloppet till följd av att maskiner, anordningar, utrustningar och system gått sönder görs från kostnaderna för reparation och återanskaffning och för öppning och tillslutning av konstruktioner i samband med att skadan lokaliseras och repareras eller förnyas samt från jordgrävnings- och fyllningskostnaderna ett avdrag som grundar sig på åldern hos egendomen som gått sönder.

Från kostnaderna för reparation och återanskaffning av egendom görs avdrag på grund av föremålets ålder för varje påbörjat kalenderår enligt följande:

Tillgång	Avdragbara år	Årligt avdrag
Datakommunikationsutrustningar och datorbaserade styr-, regler- och övervakningsanordningar och övervaknings-system inklusive kablar, telefoner, larmanordningar, arbetsstationer och servrar och deras kringutrustning, telefoncentraler	2	20%
Höghastighetsmaskiner för bearbetning inklusive styranordningar, kablar och utrustningar	2	15%
Rulltrappor, maskindrivna luckor, ytterdörrar för godstrafik samt lyftanordningar och transportörer inklusive kringutrustning och kablar som tjänar användningen av byggnaden Kassa- och våganordningar och kassa- och vågsystem inklusive kablar Ljud- och bildinspelnings-, återgivnings-, behandlings- och förstärkaranordningar, skrivare och ljusanordningar Mättnings-, undersöknings- och vårdanordningar Schaktningsmaskiner, byggmaskiner och bygganordningar Torkar och ånggeneratorer	5	10%
Värmerör och värmepaneler samt andra maskiner och anordningar som används för uppvärmning, avkylning och luftkonditionering inklusive reglage och kablar Kyl- och värmepumpar och kyl- och värmekompressorer inklusive reglage Värmekablar och varmvattenberedare inklusive reglage Elmotorer, generatorer, transformatorer, hissar och solpaneler inklusive reglage och kablar Underjordiska cisterner och rör i anslutning till dem Övriga maskiner och anordningar, arbetsredskap, cisterner, rörnät, kablar och installationer av ledningar	5	5%

Åldersavdraget fås genom att multiplicera ovannämnda åldersavdragsprocent med det antal år som beaktas.

Det första avdragsfria året avser tiden från ibruktagningsstidpunkten fram till slutet av samma kalenderår.

Om maskinen, anordningen, utrustningen, systemet eller en del av den eller det har den livslängd eller bruksmängd som tillverkaren fastställt och enligt vilken maskinen, anordningen, utrustningen, systemet eller en del av den eller det förlorar sitt värde snabbare än det ovan fastställda åldersavdraget, tillämpas ett åldersavdrag som bygger på den livslängd eller bruksmängd som tillverkaren fastställt.

Avdrag görs inte om bräckaget eller skadan har förorsakats av eld som kommit lös utanför maskinen,

anordningen eller systemet, blixtnedslag, explosion, utlösning av släckningsanordning, stöld, skadegörelse, stormvind eller rån.

På fordon, färdmedel och motorredskap tillämpas åldersavdraget bara när dessa gått sönder som en direkt följd av något annat än en yttre faktor. Vid skador där fordon, färdmedel eller motorredskap gått sönder på grund av en yttre faktor räknas skadebeloppet utifrån egendomens verkliga värde enligt de gemensamma villkoren för egendomsförsäkringar.

4 Höjda självrisker

4.1 Brand-, storm- och läckageskador vid bygg-, monterings- och reparationsarbete

Om en byggnad eller en konstruktion som är under byggnad, installation eller renovering har skadats, är självriskan i varje skadefall 10 procent av skadebeloppet, dock minst 3 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Självriskan per skadefall är dock högst 30 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Den höjda självriskan gäller om de halvfärdiga konstruktionerna eller en annan faktor som beror på bygg-, installations- eller renoveringsarbetet har inverkat på uppkomsten av skadan eller skadans omfattning.

Höjd självrisk tillämpas på brand- och stormskador samt på skador orsakade av att vätska, gas eller ånga läckt ut.

Med brand avses eld som kommit lös.

Med storm avses vind, vars vindhastighet i byar är minst 21 meter i sekunden.

4.2 Brand- och explosionsskador till följd av heta arbeten

Om en skada har orsakats av heta arbeten som försäkringstagaren eller en person som kan jämföras med försäkringstagaren har utfört eller låtit utföra, är självriskan vid varje skada 10 procent av skadebeloppet, dock minst 3 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Självriskan per skadefall är dock högst 30 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet.

Med heta arbeten avses sådana arbeten där det förekommer gnistor eller där öppen låga eller något annat slag av värme används som ger upphov till brandfara. Heta arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, skärbränning och bågskärning, kapning med rondell och slipning av metaller samt arbeten där gasbrännare, något annat slag av öppen eld eller varmluftspistol används.

Med explosionsskada avses skada som orsakats av en explosion till följd av övertryck av ånga eller gas eller av att sprängämnen exploderat.

4.3 Inbrottsskador

Om lös egendom som finns på en bygg- eller monteringsplats eller på en arbetsplats, i ett fordon, färdmedel, motorredskap, container eller ett motsvarande förvaringsutrymme stulits genom inbrott, är självriskan i varje skadefall 25 procent av skadebeloppet eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet.

4.4 Vätska, ånga eller gas som strömmat ut ur bruksanordning, behållare eller tvättställ eller deras fogar eller vattenarmatur

Vid skador som orsakats av att vätska, ånga eller gas strömmat ut ur en bruksanordning, en behållare, ett tvättställ eller en ventil, kran eller slang i deras fogar, eller en bruksanordnings eller ett tvättstalls avloppsventil, -rör eller -slang eller en vattenarmatur är självriskan 25 procent av skadebeloppet, dock minst 3 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Självriskan per skadefall är

dock högst 30 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet.

4.5 Förflyttning som lett till att maskin eller anordning gått sönder

Om en maskin eller anordning som hör till anläggningstillgångarna eller annars tagits i bruk inte har planerats för att ständigt förflyttas och skadan orsakas när en sådan maskin eller anordning förflyttas, är självriskens 25 procent av beloppet för skadan på maskinen eller anordningen som förflyttats, dock minst 3 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet. Självriskens per skadefall är dock högst 30 000 euro eller ett större belopp som anges i försäkringsbrevet.

Höjd självrisk tillämpas inte om förflyttningen har ett direkt samband med reparation av en sakskada som ersätts från denna försäkring.

Om maskinen eller anordningen förflyttas till ett nytt försäkringsställe, ska nedmontering, transport och nyinstallation av maskinen försäkras separat.

4.6 Programmeringsfel eller funktionsstörning hos maskin eller anordning som lett till att den gått sönder

När en maskin eller anordning gått sönder till följd av ett programmeringsfel eller en funktionsstörning hos maskinen eller anordningen är självriskens 25 procent av skadebeloppet, dock minst det belopp som anges i försäkringsbrevet.

4.7 Automatiskt brandsläckningssystem för motorredskap och bussar

4.7.1 Automatiskt brandsläckningssystem för motorredskap

Om ett motorredskap, en traktor eller en arbetsmaskin som byggts på ett bilchassi används i en brandfarlig omgivning eller om man med dem hanterar brandfarligt material, är självriskens vid varje brandskada på en sådan maskin 25 procent av skadebeloppet, dock minst det belopp som anges i försäkringsbrevet, om maskinen inte har ett funktionsdugligt automatiskt brandsläckningssystem enligt vad som avses i Finans Finlands anvisningar för släckningssystem för motorredskap och arbetsmaskiner FA-127:16 och FA 127 bilaga B.

Brandfarliga material som avses i detta villkor är trä- och pappersprodukter, torv, träflis, energiavfall, kol- och oljeprodukter och brandfarliga kemikalier. Med brandfarliga omgivningar avses skogsvårds-, drivnings- och torvproduktionsområden, pappers-, såg- och träindustri, gummi- och plastindustri, kemisk industri, målerier, lager för brandfarliga kemikalier, hanterings-, återvinnings- och slutförvaringsanläggningar för avfall och för avfall för energiutvinning samt el- och värmeproduktionsanläggningar.

4.7.2 Automatiskt brandsläckningssystem för bussar

Om en buss med minst 15 sittplatser, som tagits i bruk efter den 1 januari 2015, inte har ett funktionsdugligt automatiskt brandsläckningssystem enligt vad som avses i Finans Finlands anvisning för släckningssystem för bussar FK-128: 2014 - 06, är självriskens vid varje brandskada på en sådan buss 25 procent av skadebeloppet, dock minst det belopp som anges i försäkringsbrevet.

I bussar som tagits i bruk efter den 1 januari 2018 kan det brandsläckningssystem som definieras i anvisningen FK-128: 2014 - 06 ersättas med ett automatiskt brandsläckningssystem som definieras i författningen R107 (UNECE R107) av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa.

Kontaktinformation

Försäkringsgivare
FO-nummer
Hemort
Postadress
Huvudkontorets
besöksadress
www.fennia.fi

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia
0196826-7
Helsingfors
00017 FENNIA

Kyllikkiporten 2, 00240 Helsingfors